

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 20. april 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen.

[af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. januar 2006 og var til 1. behandling den 9. februar 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Lovforslaget bygger på Haag 96-udvalgets betænkning nr. 1467/2005 om gennemførelse af Haagerkonventionen af 19. oktober 1996. Betænkningen har været sendt i høring. Den 1. februar 2006 sendte familie- og forbrugerministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til familie- og forbrugerministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Spørgsmålene til familie- og forbrugerministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse uændret.

Dansk Folkeparti bemærker:

Vi har i Danmark en tradition for at gøre, hvad vi kan for at passe så godt på børnene, som det overhovedet er muligt. Dansk Folkeparti hilser derfor alle initiativer velkommen, der har til formål at varetage barnets tarv.

Dansk Folkeparti har i udvalget stillet spørgsmål, som giver Dansk Folkeparti sikkerhed for, at danske hensyn og dansk retspraksis vil blive respekteret i forbindelse med konventionen. Der står bl.a. i et svar fra familie- og forbrugerministeren: »Selvom konventionens betingelser for anerkendelse og fuldbyrdelse er opfyldt, skal selve fuldbyrdelsen af den udenlandske afgørelse ske efter dansk ret.«

Dansk Folkeparti har i udvalget ligeledes fået sikkerhed for, at konventionen ikke undergraver Folketingets udlændingelovgivning.

Da det er Dansk Folkepartis opfattelse, at internationalt samarbejde på visse områder kan føre til, at Danmark står bedre med hensyn til at få f.eks. bortførte børn hjem til Danmark, kan Dansk Folkeparti tilslutte sig lovforslaget.

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Birthe Rønn Hornbech (V) Michael Aastrup Jensen (V) Karsten Nonbo (V) Søren Pind (V)
Peter Skaarup (DF) fmd. Kim Christiansen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Tom Behnke (KF)
Charlotte Dyremose (KF) Morten Bødskov (S) Per Kaalund (S) Lissa Mathiasen (S)
Frode Sørensen (S) Elisabeth Arnold (RV) Simon Emil Ammitzbøll (RV)
Anne Baastrup (SF) nfmd. Line Barfod (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 148**Bilagsnr. Titel**

1	Høringssvar og kommenteret høringsoversigt, fra familie- og forbrugerministeren
2	Foreløbig tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
3	Endelig tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
4	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 148**Spm.nr. Titel**

1	Spm. om lovforslagets konsekvenser for regeringens udlændingepolitik, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om udlevering af børn, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå

Udvalgets spørgsmål til familie- og forbrugerministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 1:

»Hvilke konsekvenser vil lovforslaget få for regeringens flygtninge- og indvandrerpolitik, og vil lovforslaget begrænse Folketingets handlemulighed på dette område?«

Svar:

Konventionen finder ikke anvendelse på afgørelser om retten til asyl og om indvandring, jf. konventionens artikel 4, litra j. Konventionen giver derfor ikke børn, der bor eller opholder sig i et konventionsland, krav på opholdstilladelse i Danmark. Alle afgørelser om opholdstilladelse m.v. til børn, der er omfattet af konventionen, skal således fortsat træffes efter den danske udlændingelovgivning.

I to relationer er der grundlag for at overveje, om konventionen indirekte vil kunne få konsekvenser for muligheden for at få opholdstilladelse i Danmark. Det drejer sig om reglerne om anerkendelse af udenlandske afgørelser om plejeanbringelse i Danmark og om anerkendelse af udenlandske afgørelser om forældremyndighed.

Konventionens artikel 33, jf. artikel 23, stk. 2, litra f, forudsætter, at danske myndigheder skal godkende en afgørelse fra et konventionsland om at anbringe et barn i pleje i Danmark. Myndighederne (kommunerne) får på den måde mulighed for at vurdere, om anbringelsen vil være hensigtsmæssig under hensyntagen til, hvad der er bedst for barnet. En afgørelse om at anbringe et barn i pleje i Danmark kan nægtes anerkendt, hvis kommunen ikke har givet samtykke til anbringelsen. Den omstændighed, at kommunen samtykker i, at barnet anbringes i pleje i Danmark, giver imidlertid ikke barnet ret til ophold i Danmark. Afgørelser om opholdstilladelse skal træffes efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3, om opholdstilladelse som led i et plejeforhold.

Gennemførelse af konventionen ændrer således hverken direkte eller indirekte reglerne i udlændingeloven om mulighederne for at få opholdstilladelse her i landet på grundlag af et plejeforhold.

Konventionen indeholder i kapitel IV regler, der forpligter Danmark til at anerkende bl.a. afgørelser om forældremyndighed fra andre konventionslande. Bestemmelserne fører imidlertid ikke til en ændring af de gældende regler om familiesammenføring af børn. For at en mindreårig udlænding kan få opholdstilladelse her i landet med henblik på ophold hos en forældremyndighedsindehaver i Danmark kræves fortsat, at betingelserne i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, er opfyldt, jf. § 9, stk. 12-16.

Det bemærkes i den forbindelse, at danske myndigheder allerede i dag er forpligtet til at anerkende afgørelser om forældremyndighed fra lande, der har tiltrådt Europarådskonventionen af 1980, ligesom myndighederne i et vist omfang anerkender udenlandske afgørelser om forældremyndighed på ulovbestemt grundlag. Der er således reelt ikke tale om en ændret retstilstand.

På den baggrund og efter forelæggelse for Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration kan jeg oplyse, at gennemførelsen af Haagerbørnebeskyttelseskonventionen ikke får konsekvenser for regeringens flygtninge- og indvandrerpolitik, og at den heller ikke vil begrænse Folketingets handlemuligheder på dette område.

Spørgsmål 2:

»Kan Danmark blive tvunget til at udlevere et barn, som er dansk statsborger? Hvordan forholder det sig med et barn, som er udenlandsk statsborger? Gør det nogen forskel, om den person, som har taget barnet med til Danmark, er dansk eller udenlandsk statsborger?«

Svar:

Konventionens regler om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser giver mulighed for at søge et barn udleveret fra Danmark, hvis det er blevet bortført hertil eller tilbageholdes her i strid med en afgørelse om forældremyndighed truffet i et andet konventionsland.

Det er en betingelse for at anerkende og fuldbyrde en afgørelse om forældremyndighed, at den er truffet i overensstemmelse med konventionens regler. Dette indebærer bl.a., at afgørelsen som udgangspunkt skal være truffet af myndighederne i det land, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted. Anerkendelse af afgørelsen kan bl.a. nægtes, hvis afgørelsen er truffet, uden at barnet er blevet hørt – bortset fra hastetilfælde – eller hvis anerkendelse vil stride mod grundlæggende retsprincipper i Danmark, herunder hensyntagen til barnets bedste.

Selvom konventionens betingelser for anerkendelse og fuldbyrdelse er opfyldt, skal selve fuldbyrdelsen af den udenlandske afgørelse ske efter dansk ret. Efter retsplejelovens § 536 kan udlevering af et bortført barn til en anden konventionsstat således nægtes, hvis udleveringen må anses for at være til alvorlig fare for barnets legemlige eller sjælelige sundhed.

Konventionens regler om anerkendelse og fuldbyrdelse gælder for børn uanset deres eller deres forældres nationalitet. Dette skyldes, at konventionen tager sit udgangspunkt i, hvad der må anses for at være bedst for det enkelte barn.

En forældremyndighedsindehaver, der opholder sig i udlandet, vil således kunne få danske myndigheders assistance til at få udleveret sit barn, hvis det opholder sig i Danmark i strid med forældremyndighedsafgørelsen, uanset barnets nationalitet, forudsat at ovennævnte betingelser er opfyldt.

Tilsvarende beskytter konventionen børn med sædvanligt opholdssted i Danmark, hvis de bortføres til eller ulovligt tilbageholdes i et andet konventionsland, uanset børnenes eller deres forældres nationalitet. Børnene vil således kunne kræves tilbagegivet til Danmark efter konventionen, hvis der er truffet en afgørelse om forældremyndighed over barnet.

Endelig bemærkes, at Danmark allerede deltager i det internationale samarbejde om børnebortførelser og anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske forældremyndighedsafgørelser. Danmark har således tiltrådt Haagerkonventionen af 1980 om internationale børnebortførelser, der har til hensigt at sikre, at et bortført barn tilbagegives til den stat, hvor det havde sit sædvanlige opholdssted umiddelbart før bortførelsen eller tilbageholdelsen, således at tvister om barnet afgøres af myndighederne dér. Danmark har desuden tiltrådt Europarådskonventionen af 1980 om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed. Ingen af disse konventioner tillægger barnets eller dets forældres nationalitet betydning.